

Brussel, 1.7.2025
COM(2025) 355 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

Eenentwintigste verslag over de uitvoering van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening, voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2024

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

Eenentwintigste verslag over de uitvoering van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening, voor de periode van 1 januari tot en met 31 december 2024

Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad inzake een regeling op grond van artikel 2 van Protocol nr. 10 van de Toetredingsakte¹ (de “groenelijnerverordening” genoemd) is van kracht sinds 1 mei 2004. Deze verordening bevat de voorwaarden waaronder de rechtsvoorschriften van de Europese Unie gelden ten aanzien van het verkeer van personen, goederen en diensten waarbij de groene lijn wordt overschreden tussen de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent en de gebieden waarover zij feitelijk het gezag uitoefent. Om de doeltreffendheid van deze regels te waarborgen, is de toepassing ervan uitgebreid tot de scheidslijn tussen de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent en de Eastern Sovereign Base Area van het Verenigd Koninkrijk (ESBA)².

Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 januari tot en met 31 december 2024.

In 2024 heeft de Commissie een constructieve dialoog over de uitvoering van de verordening gevoerd met de betrokken autoriteiten van de Republiek Cyprus, de autoriteiten van de Sovereign Base Area (SBA) en de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel.

1. LIJNOVERSCHRIJDEND PERSONENVERKEER

1.1. Lijnoverschrijding bij de toegestane doorlaatposten

De verordening biedt een juridisch kader voor het verkeer van Cyprioten, andere EU-burgers en onderdanen van derde landen die de groene lijn passeren via de toegestane grensovergangen. In 2024 daalde het aantal Grieks-Cyprioten en steeg het aantal Turks-Cyprioten dat de groene lijn passeerde ten opzichte van het voorgaande jaar.

Volgens de gegevens van de politie van de Republiek Cyprus (CYPOL) werden gedurende de verslagperiode 1 346 121 lijnoverschrijdingen door Grieks-Cyprioten (het jaar daarvoor: 1 609 488) en 822 443 lijnoverschrijdingen door Grieks-Cypriotische voertuigen (het jaar daarvoor: 1 032 029) geregistreerd vanuit de door de regering van de Republiek Cyprus gecontroleerde gebieden van de Republiek Cyprus naar de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent. In dezelfde periode werden er 1 814 647 lijnoverschrijdingen door Turks-Cyprioten (het jaar daarvoor: 1 373 353) en 705 532 lijnoverschrijdingen door Turks-Cypriotische voertuigen (het jaar daarvoor: 532 206) geregistreerd vanuit de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent, naar de door de regering gecontroleerde gebieden³.

Het aantal niet-Cypriotische EU-burgers en onderdanen van derde landen die de groene lijn

1 PB L 161 van 30.4.2004, blz. 128, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 685/2013 van de Raad van 15 juli 2013 (PB L 196 van 19.7.2013, blz. 1).

2 Zie het Protocol betreffende de zones van Cyprus die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk vallen bij het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie.

3 De autoriteiten van de Republiek Cyprus houden niet bij hoeveel Grieks-Cyprioten terugkeren naar de door de regering gecontroleerde gebieden of hoeveel Turks-Cyprioten terugkeren naar het noordelijke deel van Cyprus.

overstaken, is gedaald. Tijdens de verslagperiode waren er in beide richtingen 1 777 946 (het jaar daarvoor: 1 851 465) lijnoverschrijdingen door niet-Cypriotische EU-burgers en onderdanen van derde landen.

De aangehaalde cijfers van CYPOL omvatten geen gegevens over personen en voertuigen die vanuit het noordelijke deel van Cyprus de groene lijn overstaken bij de grensovergangen Pergamos en Strovilia. Deze posten staan onder het gezag van de ESBA van het Verenigd Koninkrijk. Voor deze posten meldde de ESBA dat er 687 007 lijnoverschrijdingen door Grieks-Cyprioten (het jaar daarvoor: 825 095) en 428 204 lijnoverschrijdingen door Grieks-Cypriotische voertuigen (het jaar daarvoor: 440 158) richting het noordelijke deel van Cyprus werden geregistreerd. Tegelijkertijd werden er 708 810 (het jaar daarvoor: 606 734) lijnoverschrijdingen door Turks-Cyprioten en 378 270 lijnoverschrijdingen door Turks-Cypriotische voertuigen (het jaar daarvoor: 287 060) in de andere richting geregistreerd. Bovendien staken 848 807 niet-Cypriotische EU-burgers en onderdanen van derde landen de groene lijn in beide richtingen over.

In 2024 steeg het aantal personeelsleden van CYPOL dat werkzaam is bij de grensovergangen tot 107, tegenover 99 in 2023.

De cijfers die de Turks-Cypriotische gemeenschap in 2024 heeft verzameld, wijzen op een daling van het aantal lijnoverschrijdingen door Grieks-Cyprioten naar 2 767 805 (het jaar daarvoor: 3 055 999) en door Grieks-Cypriotische voertuigen naar 1 579 058 (het jaar daarvoor: 1 673 721) vanuit de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus. Zij wijzen op een toename van het aantal lijnoverschrijdingen door Turks-Cyprioten naar 2 933 833 (het jaar daarvoor: 2 452 876) en door Turks-Cypriotische voertuigen naar 1 280 653 (het jaar daarvoor: 1 098 508) in de andere richting. Volgens de verstrekte statistieken zijn in 2024 2 004 017 niet-Cypriotische EU-burgers en onderdanen van derde landen overgestoken van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus (het jaar daarvoor: 2 194 347).

Er werd gemeld dat de hoge inflatie in de Turks-Cypriotische gemeenschap Grieks-Cyprioten heeft ontmoedigd om de groene lijn over te steken voor hun persoonlijke inkopen en Turks-Cyprioten heeft aangemoedigd de groene lijn in een andere richting over te steken.

Aan de grensovergang Agios Domethios werden opnieuw lange wachtrijen gemeld. Volgens de autoriteiten van de Republiek Cyprus werden bijkomende personele middelen ontplooid om de overgang te vergemakkelijken. Er wordt gewerkt aan een initiatief om de grensovergang in de bufferzone uit te breiden.

De autoriteiten van de Republiek Cyprus stonden Turks-Cypriotische bussen die EU-burgers vervoerden, niet toe om zich in de door de regering gecontroleerde gebieden te begeven, tenzij zij beschikten over door de autoriteiten van de Republiek Cyprus afgegeven en volledig met het acquis in overeenstemming zijnde documenten. De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben aangegeven dat zij bepalingen hebben ingesteld die het voor Turks-Cyprioten gemakkelijker maken om een keuringsattest, een vergunning en een professioneel rijbewijs te verkrijgen. De rijbewijzen worden gratis verleend na indiening van een aanvraag (in het Turks vertaald).

Op 27 januari 2024 kondigde president Christodoulides 14 vertrouwenwekkende maatregelen aan. Van bijzonder belang voor de groene lijn was het toestaan van de handel in nog eens zes soorten verwerkte levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong, de uitbreiding van de grensovergang Agios Dhometios en de uitbreiding van het personeelsbestand aan de grensovergangen.

De VN-vredeshandhavingsmissie in Cyprus (UNFICYP) is de godsdienstuitoefening door beide

gemeenschappen over de groene lijn heen blijven faciliteren⁴.

1.2. Irreguliere migratie over de groene lijn en asiel

Het aantal migranten dat de door de regering gecontroleerde gebieden bereikte door irregulier de groene lijn over te steken vanuit de gebieden waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent, is volgens de cijfers van CYPOL voor 2024 gedaald. In 2024 staken 3 319 irreguliere migranten de groene lijn op deze manier over. In 2023, 2022 en 2021 waren dat er respectievelijk 6 793, 16 627 en 9 812. De voornaamste landen van herkomst van irreguliere migranten waren Syrië (1 017), Afghanistan (425), Iran (368), Somalië (336) en Nigeria (255). Ondanks de positieve trend blijft irreguliere migratie via de groene lijn een belangrijk punt van zorg dat voortdurende waakzaamheid vereist.

Van de 3 319 irreguliere migranten verzocht 93 % (90 % in 2023) om internationale bescherming in de Republiek Cyprus. Het land van herkomst met de meeste verzoekers was Syrië.

CYPOL kon personen identificeren aan de hand van dezelfde criteria als in voorgaande jaren, en baseerde zich daarbij voornamelijk op gegevens in de reisdocumenten en op verklaringen van de betrokken migranten. Volgens CYPOL waren vrijwel alle migranten die in de door de regering gecontroleerde gebieden werden aangehouden nadat zij de groene lijn irregulier waren overgestoken, in het noordelijke deel van Cyprus aangekomen vanuit Turkije.

Tussen mei en november 2024 werden 142 asielzoekers, waaronder 35 kinderen, tegengehouden in de bufferzone. De Commissie heeft verduidelijkt dat, hoewel de groenelijnverordening voorziet in controles van alle personen die de groene lijn oversteken, onderdanen van derde landen toegang moeten hebben tot mechanismen die hen in staat stellen desgewenst een verzoek om internationale bescherming in te dienen. De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben de betrokken personen overgebracht naar een opvangcentrum waar hun verzoeken zijn behandeld.

De Turks-Cypriotische gemeenschap merkte op dat in het noordelijke deel van Cyprus de inspanningen om irreguliere migratie tegen te gaan, waren voortgezet. In 2024 werd 5 512 personen⁵ verhinderd om de niet door de regering gecontroleerde gebieden van Cyprus binnen te gaan. Daarnaast werden 2 092⁶ in het noordelijke deel van Cyprus aangehouden personen uitgezet.

Vertegenwoordigers van de twee gemeenschappen kwamen onder auspiciën van de VN bijeen in het kader van een technisch comité van beide gemeenschappen inzake criminaliteit en strafrecht, dat als kanaal diende voor de uitwisseling van informatie over criminaliteit en politieaangelegenheden. Als uitbreiding van dit comité gebruiken beide gemeenschappen nog steeds de twee “gezamenlijke communicatieruimten” in Nicosia en Pyla, die fungeren als een forum voor de uitwisseling van strafrechtelijke informatie⁷.

CYPOL heeft de samenwerking met andere betrokken overheidsinstanties van de Republiek Cyprus en het bestuur van de ESBA omschreven als zeer goed.

Eastern Sovereign Base Area (ESBA)

De irreguliere migratie vanuit de niet door de regering gecontroleerde gebieden van Cyprus via de ESBA is in 2024 toegenomen. In 2024 werden 48 migranten aangehouden nadat zij irregulier

4 Verslag van de VN-secretaris-generaal over UNFICYP (S/2025/6) van 3 januari 2025, punt 42.

5 Onderdanen per land: Iran: 760; Pakistan: 580; Turkije: 504; Irak: 441; Turkmenistan: 336; overig: 2 891.

6 Onderdanen per land: Nigeria: 526; Syrië: 458; Turkije: 370; Bangladesh: 116; Pakistan: 107; overig: 515.

7 Verslag van de secretaris-generaal over UNFICYP (S/2025/6) van 3 januari 2025, punt 29.

de groene lijn waren overgestoken⁸. 4 394 personen kregen geen toestemming om de groene lijn te passeren, waarvan de grootste groep (951) bestond uit Russische burgers. Overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Protocol betreffende de zones van Cyprus die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk vallen bij het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie hebben de autoriteiten van de ESBA buitenlandse onderdanen die via het noordelijke deel van Cyprus waren aangekomen, geen toestemming gegeven om de groene lijn te passeren⁹. Deze personen werden doorverwezen naar grensovergangen buiten de ESBA om aldaar de voor toelating tot de Republiek Cyprus vereiste controles te ondergaan.

De functionarissen van de Sovereign Base Area (SBA) omschreven hun samenwerking met de Republiek Cyprus als zeer goed.

Naast de controles bij de grensovergangen voerde de politie van de SBA op risicoanalyses en inlichtingen gebaseerde patrouilles uit om irreguliere migratie tegen te gaan. Deze patrouilles werden aangevuld met douane- en legerpatrouilles van de SBA.

Vier “niet-officiële grensovergangen” in of bij het dorp Pergamos, die door lokale inwoners en landbouwers worden gebruikt, zijn bijzonder moeilijk te controleren. Zoals beschreven in eerdere verslagen blijven deze “niet-officiële grensovergangen” een punt van zorg en moet er een geschikte oplossing worden gevonden die in overeenstemming is met artikel 7 van het Protocol betreffende de zones van Cyprus die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk vallen. Tijdens de verslagperiode voerden de autoriteiten van de SBA spontane controles uit van personen die gebruikmaakten van wegen die naar deze grensovergangen leiden.

2. LIJNOVERSCHRIJDEND GOEDERENVERKEER

2.1. Waarde van de handel

Uit hoofde van artikel 4 van de groenelijnverordening mogen goederen gebieden waarover de regering van de Republiek Cyprus het gezag uitoefent, worden binnengebracht vanuit gebieden waarover de regering niet het gezag uitoefent, op voorwaarde dat zij voldoen aan de in dat artikel¹⁰ vastgestelde criteria en vergezeld gaan van een document dat is afgegeven door de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel. Overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EG) nr. 1480/2004¹¹ van de Commissie hebben de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel en de autoriteiten van de Republiek Cyprus maandelijks gegevens verstrekt over de soort, hoeveelheid en waarde van de goederen waarvoor begeleidende documenten zijn afgegeven.

Volgens de door de autoriteiten van de Republiek Cyprus verstrekte statistieken is de totale handelswaarde van de goederen die, vergezeld van begeleidende documenten, de groene lijn passeerden, in 2024 met 5 % afgenomen tot 15 238 221 EUR (het jaar daarvoor: 16 046 304 EUR).

Volgens statistieken die zijn verstrekt door de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel

8 47 van de 48 irreguliere migranten die binnen de ESBA werden aangehouden, vroegen asiel aan en werden overgedragen aan de autoriteiten van de Republiek Cyprus.

9 Onderdanen van derde landen (behalve Britse staatsburgers) mogen alleen oversteken indien zij betrokken zijn bij een defensiegerelateerde activiteit of een gezinslid zijn van iemand die bij een dergelijke activiteit is betrokken.

10 In artikel 4, lid 1, is bepaald dat goederen geheel en al moeten zijn verkregen in de gebieden waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent of hun laatste, wezenlijke, economisch gerechtvaardigde be- of verwerking moeten hebben ondergaan in een daartoe geschikt bedrijf in de gebieden waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent.

11 Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie van 10 augustus 2004 (PB L 272 van 20.8.2004, blz. 3).

bedroeg de totale waarde van de goederen waarvoor begeleidende documenten waren afgegeven 18 222 590 EUR (het jaar daarvoor: 17 644 400 EUR). In vergelijking met 2023 is de totale waarde van de goederen waarvoor begeleidende documenten waren afgegeven met 3,3 % toegenomen.

De handel vanuit de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus nam volgens cijfers van de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus met circa 1,5 % toe van 1 294 718 EUR in 2023 naar 1 314 705 EUR in 2024. De handel uit de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus bedroeg 8,6 % van de handel in omgekeerde richting (8,1 % in 2023).

De Turks-Cypriotische gemeenschap paste nog steeds een handelsregeling toe die de beperkingen van de groenelijnverordening “weerspiegelt”. De Turks-Cypriotische belanghebbenden stellen dat de bescherming van lokale ondernemingen tegen concurrentie de voornaamste reden hiervoor is. Bovendien kunnen goederen pas vanuit de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus worden verhandeld als er een “invoervergunning” is afgegeven. Deze handelsregeling wordt echter niet altijd consequent toegepast. Bovendien werd “belasting over de toegevoegde waarde” geheven op goederen die vanuit de door de regering gecontroleerde gebieden werden binnengebracht en waarover reeds btw was geheven in de door de regering gecontroleerde gebieden.

2.2. Soort goederen

In 2024 bleef de aard van de verhandelde producten over het algemeen stabiel. Bouw- en constructiematerialen bleven het meest verhandelde artikel, gevolgd door meubelen, kunststoffen, schroot en afval¹². De handel in groenten en fruit, met uitzondering van aardappelen, is aanzienlijk toegenomen.

Er zijn nieuwe producten geïntroduceerd, zoals kunststof verpakkingen voor brood, halva, snijfrozen, luchtkanalen, machineonderdelen en nieuwe soorten mandarijnen en sinaasappelen.

2.3. Onregelmatigheden

De Republiek Cyprus vestigde de aandacht van de Commissie op twee gevallen van onregelmatigheden die zich tijdens de verslagperiode hebben voorgedaan.

Op 15 april 2024 heeft de Republiek Cyprus de Commissie in kennis gesteld van de ontdekking van een te hoog gehalte aan het bestrijdingsmiddel buprofezine in een zending mandora's. Op 29 mei 2024 heeft de Republiek Cyprus de Commissie in kennis gesteld van de ontdekking van een te hoog gehalte aan buprofezine in een zending sinaasappelen. In beide zaken heeft de Commissie de kwestie onder de aandacht van de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel gebracht en de Kamer verzocht de betrokken producent eraan te herinneren alle nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de relevante voedselveiligheidsnormen van de EU volledig worden nageleefd.

2.4. Verkeer van goederen: obstakels en problemen

Er zijn nog steeds belemmeringen voor de handel over de groene lijn, hetgeen mede aan de basis ligt van het huidige beperkte handelsverkeer. Tijdens de verslagperiode is de handel over de groene lijn licht gedaald, voornamelijk als gevolg van beperkingen waarmee marktdeelnemers in de sector bouwproducten worden geconfronteerd. Het ministerie van Binnenlandse Zaken van de Republiek Cyprus heeft zijn activiteiten op het gebied van markttoezicht versterkt; de beperkte personeelscapaciteit leidde echter tot enige vertraging. De Commissie werkt samen met

12 Bijlage, tabel IV.

de Republiek Cyprus om de bevordering van de handel over de groene lijn te ondersteunen. Dit maakt deel uit van de voortdurende inspanningen van de Commissie om het potentieel van de handel over de groene lijn optimaal te benutten.

Zoals in voorgaande verslagen werd gerapporteerd¹³, moet de kwestie van Turks-Cypriotische bedrijfsvoertuigen die oversteken naar de door de regering gecontroleerde gebieden, nog steeds worden opgelost; tot op heden mogen Turks-Cypriotische bedrijfsvoertuigen met een gewicht van meer dan 7,5 ton de groene lijn alleen passeren als zij beschikken over documenten die door de autoriteiten van de Republiek Cyprus zijn afgegeven en volledig met het acquis in overeenstemming zijn. De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben de Commissie meegedeeld dat zij maatregelen hebben ingevoerd die het voor Turks-Cyprioten gemakkelijker maken om aan bepaalde eisen te voldoen, zoals het verkrijgen van een keuringsattest, een vergunning en een professioneel rijbewijs. Voor de handel zou het bijzonder gunstig zijn als deze kwestie zou worden verholpen, aangezien het goederenvervoer erdoor zou worden vergemakkelijkt. Dit zou ook het contact tussen de Cypriotische marktdeelnemers ten goede komen, hetgeen het vertrouwen tussen beide gemeenschappen sterk zou bevorderen. De Commissie zal blijven samenwerken met de autoriteiten van de Republiek Cyprus en met de Turks-Cypriotische gemeenschap om een oplossing voor dit probleem te vinden.

Tijdens de verslagperiode is verdere vooruitgang geboekt wat het overschrijden van de groene lijn van verwerkte levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong betreft. Op 3 april 2024 heeft het ministerie van Volksgezondheid van de Republiek Cyprus een omzendbrief gepubliceerd waarin de handel over de groene lijn wordt toegestaan in zes andere categorieën verwerkte levensmiddelen, namelijk koffie, limonade, bevroren groenten, bevroren aardappelen, in azijn ingemaakte levensmiddelen en gedroogde jutebladeren, op voorwaarde dat deze goederen in overeenstemming zijn met het desbetreffende acquis. De Commissie is ingenomen met deze vooruitgang en zal haar dialoog met de autoriteiten van de Republiek Cyprus over facilitering van de handel in andere soorten verwerkte levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong voortzetten.

Net als in voorgaande jaren blijven Turks-Cypriotische handelaren berichten over handelsbelemmerende moeilijkheden bij de levering van hun producten aan winkels en bij het adverteren van hun producten en diensten in de door de regering gecontroleerde gebieden. Voorts werd gemeld dat handelaren van beide gemeenschappen te maken krijgen met tal van administratieve problemen als zij zaken willen doen met de andere gemeenschap. Individuele Turks-Cyprioten bleven melding maken van moeilijkheden bij het openen van rekeningen bij commerciële banken. Bovendien konden Turks-Cypriotische bedrijven geen bankrekening openen in de door de regering gecontroleerde gebieden. De Commissie zal blijven samenwerken met de autoriteiten van de Republiek Cyprus en met relevante belanghebbenden om een oplossing voor dit probleem te vinden.

Het onvermogen om geld over te maken tussen banken in de door de regering gecontroleerde gebieden en banken in de gebieden waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent, bleef een belemmering voor de handel langs de groene lijn. In 2023 stuurde de Centrale Bank van Cyprus een omzendbrief naar alle kredietinstellingen waarin werd verduidelijkt dat Turks-Cyprioten die in het bezit zijn van een paspoort of identiteitskaart van de Republiek Cyprus een betaalrekening met basisfuncties kunnen openen, mits aan alle andere zorgvuldigheidseisen inzake klantidentificatie is voldaan. Een zeer beperkt aantal Turks-Cyprioten heeft vervolgens dergelijke rekeningen kunnen openen. De Commissie is in dit verband gesprekken aangegaan met de autoriteiten van de Republiek Cyprus en andere

13 Zie bijvoorbeeld het negende, tiende, elfde, twaalfde, dertiende, veertiende, vijftiende, zestiende, zeventiende, achttiende, negentiende en twintigste jaarverslag over de uitvoering van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad en de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening.

belanghebbenden.

2.5. Smokkel van goederen

De smokkel van goederen bleef bestaan, aangezien het moeilijk is om onregelmatige bewegingen over de groene lijn te controleren.

In 2024 nam de Republiek Cyprus 3 170 partijen gesmokkelde waar in beslag (het jaar daarvoor: 4 212), een daling van 25 %. In vergelijking met voorgaande jaren was er een daling van de smokkel van dierlijke en zuivelproducten en een toename van de smokkel van andere landbouwproducten. De hoeveelheden sigaretten en roltabak die door de Republiek Cyprus bij de groene lijn in beslag werden genomen, nam af: 727 362 sigaretten en 235 989 g roltabak (het jaar daarvoor: 890 500 sigaretten en 324 596 g roltabak). Ook werden 278 797 cartridges voor elektronische sigaretten en 171 553 g waterpijptabak in beslag genomen. De smokkel van alcohol nam af terwijl de smokkel van goederen die inbreuk maken op intellectuele-eigendomsrechten, toenam. Andere in beslag genomen goederen waren auto's, brandstof, geneesmiddelen en pesticiden. Er is 33 maal vervolging voor smokkel ingesteld bij de arrondissementsrechtbank. Gevallen van smokkel van kleine hoeveelheden sigaretten werden doorgaans afgehandeld met een administratieve sanctie en verbeurdverklaring.

De autoriteiten van de ESBA registreerden in 2024 meer inbeslagnames van smokkelwaar binnen de ESBA: 997, tegenover 962 in 2023.

Wat betreft de traditionele bevoorrading van de Turks-Cypriotische bevolking van het dorp Pyla, dat in de bufferzone ligt (artikel 4, lid 10, van de groenelijnverordening), werden de hoeveelheden bouw materiaal, vis, sigaretten enz. gecontroleerd en geregistreerd door de autoriteiten van de ESBA.

2.6. Bevordering van de handel

De Commissie blijft naar methoden zoeken om de handel over de groene lijn te stimuleren.

Tijdens de verslagperiode heeft de Commissie gesprekken met de autoriteiten van de Republiek Cyprus voortgezet. Ook heeft de Commissie besprekingen gevoerd met de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel over handel langs de groene lijn.

De Commissie bleef technische en projectsteun verlenen aan Turks-Cypriotische landbouwers en zuivelfabrieken om hen in staat te stellen te voldoen aan de vereisten voor de registratie van in het noordelijke deel van Cyprus geproduceerde Halloumi/Hellim als beschermde oorsprongsbenaming (BOB). Bureau Veritas, dat in september 2021 werd aangewezen als gedelegeerde instantie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van controles betreffende de BOB op het hele eiland, zette zijn inspectiewerkzaamheden voort. Tijdens de verslagperiode heeft Bureau Veritas nog één Turks-Cypriotische Halloumi/Hellim-producent gecertificeerd als zijnde in overeenstemming met de BOB-normen, waardoor het totale aantal gecertificeerde producenten op vier kwam. De informele werkgroep voor Halloumi/Hellim van de Commissie is op 15 mei 2024 bijeengekomen. De notulen van de werkgroep zijn gepubliceerd op: https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/structural-reform-support/green-line-regulation_nl.

Ook in 2024 heeft de Commissie deskundigen van de EU-lidstaten ingezet via het TAIEX-instrument om steun te verlenen aan de handel over de groene lijn, overeenkomstig het mandaat dat is vastgesteld in de groenelijnverordening. TAIEX-deskundigen werden betrokken bij het uitvoeren van regelmatige fytosanitaire inspecties van groente en fruit (met name aardappelen), bij het nemen van honingmonsters voor analyse en bij de publicatie van een regelmatig bijgewerkte lijst van vissersvaartuigen waarvan de vangst over de groene lijn mag worden verhandeld.

In samenwerking met de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus en de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel bood het éénloketsysteem informatie en technische bijstand aan bedrijven en personen die handel willen drijven over de groene lijn, en vergrootte het systeem het bewustzijn omtrent de handel over de groene lijn en het organiseren van evenementen en mogelijkheden tot netwerken voor producenten en handelaren.

Sommige Turks-Cypriotische afzenders van verse vis bleven problemen melden bij het voldoen aan de termijnen voor veterinaire inspecties van verse vis bij de grensovergang van Agios Dhometios. De Republiek Cyprus toonde zich zeer bezorgd over de aard van sommige zendingen verse vis. De Commissie onderzoekt deze bezorgdheid.

De Commissie moedigt de marktdeelnemers aan om de kansen om zaken te doen te benutten en is ingenomen met de inspanningen die de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus en de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel hebben geleverd.

2.7. EU-goederen die opnieuw worden binnengebracht in de gebieden waarover de regering van de Republiek Cyprus feitelijk het gezag uitoefent, na te zijn vervoerd via de gebieden waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent

De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben gemeld dat 1 163 artikelen opnieuw zijn binnengebracht in de door de regering gecontroleerde gebieden na te zijn vervoerd via de niet door de regering gecontroleerde gebieden.

3. CONCLUSIES

In 2024 daalde het aantal lijnoverschrijdingen door Grieks-Cyprioten en niet-Cypriotische EU-onderdanen en onderdanen van derde landen, en steeg het aantal lijnoverschrijdingen door Turks-Cyprioten.

Het aantal personen dat irregulier de groene lijn overstak, nam in 2024 aanzienlijk af, waarmee de neerwaartse trend van de afgelopen jaren werd voortgezet. Niettemin moet irreguliere migratie via de groene lijn nog steeds nauwlettend in de gaten worden gehouden, waarbij adequate en toereikende middelen moeten worden toegewezen om personen te controleren en bewakingsactiviteiten langs de groene lijn uit te voeren.

De waarde van de lijnoverschrijdende handel is in 2024 met 5 % afgenomen (van 16 046 304 EUR in 2023 naar 15 238 221 EUR in 2024). De waarde van de goederen waarvoor begeleidende documenten zijn afgegeven, is met 3,3 % gestegen van 17 644 400 EUR naar 18 222 590 EUR. Bouw- en constructiematerialen bleven het meest verhandelde artikel, gevolgd door meubelen, kunststoffen, schroot en afval.

De Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus en de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel hebben met het oog op het economische belang van beide gemeenschappen hun samenwerking voortgezet.

De Republiek Cyprus geeft nog altijd toestemming om met Turks-Cypriotische bedrijfsvoertuigen die meer dan 7,5 ton wegen de groene lijn over te steken, mits zij in overeenstemming zijn met het acquis. De autoriteiten van de Republiek Cyprus merkten op dat zij bepalingen hadden ingesteld die het voor Turks-Cyprioten gemakkelijker maken om een keuringsattest, een vergunning en een professioneel rijbewijs te verkrijgen. De Commissie zal blijven samenwerken met de autoriteiten van de Republiek Cyprus om een oplossing voor dit probleem te vinden.

In de verslagperiode stonden de autoriteiten van de Republiek Cyprus de handel van nog eens zes soorten verwerkte levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong over de groene lijn toe. De

Commissie is ingenomen met deze ontwikkeling en zal haar dialoog met de Republiek Cyprus voortzetten om ervoor te zorgen dat alle soorten verwerkte levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong via de groene lijn kunnen worden verhandeld.

Over het algemeen is de Commissie van mening dat de handel over de groene lijn verder zou kunnen toenemen. De Commissie is van mening dat het wegnemen van de in dit verslag genoemde belemmeringen voor de handel het handelsverkeer over de groene lijn zal bevorderen en juicht positieve ontwikkelingen in deze richting toe. Ook hoopt zij dat het streven van de twee Kamers naar intensivering van de contacten tussen het bedrijfsleven aan beide zijden de economische banden zal versterken.

Tegen deze achtergrond blijft de Commissie rekenen op de goede samenwerking met de Republiek Cyprus en de SBA voor een doeltreffende uitvoering van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad. De Commissie blijft de uitvoering van de verordening in het oog houden.